

2020. gada ziņojums par ES pilsonību

FAKTU LAPA

2020. gada 15. decembris

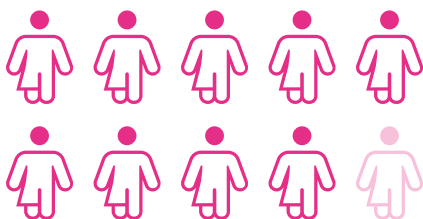
Pilsoņu iespēju stiprināšana un to tiesību aizsardzība

ES pilsonība ir nozīmīgs Eiropas projekta sasniegums. ES pilsonība neaizstāj valsts pilsonību: jūs esat Eiropas pilsonis, ja esat kādas no 27 dalībvalstu pilsonis. Kā ES pilsonis jūs esat tiesīgs brīvi pārvietoties ES teritorijā, kā arī jums ir politiskās un demokrātiskās tiesības, piemēram, tiesības piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

Ziņojums par ES pilsonību

Komisija reizi trīs gados ziņo par to, kā ES pilsoņi var izmantot savas tiesības savā ikdienas dzīvē, strādājot, ceļojot, studējot vai līdzdarbojoties ES demokrātiskajā dzīvē. 2020. gada ziņojums par ES pilsonību skaidri parāda, ka ES pilsoņi savas tiesības izmanto arvien biežāk, kas atspoguļojas, piemēram, lielākā vēlētāju skaitā. Tomēr vienlaikus ir radušies jauni izaicinājumi, tostarp saistībā ar Covid-19 pandēmijas uzliesmojumu. Apzināties faktu, ka esat ES pilsonis, ir pirmais solis, lai labāk izmantotu savas tiesības.

1. attēls. Cik lielā mērā zināms termins “Eiropas Savienības pilsonis” (% — ES)

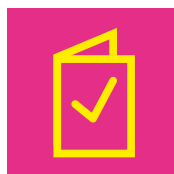

Vairāk nekā 90 %
Eurobarometra aptaujas
respondentu ir zināms termins
“Eiropas Savienības pilsonis”.

ES rīcības plāns ES pilsoņu tiesību nodrošināšanai

Demokrātiskās līdzdalības stiprināšana, pilsoņu iespēju paplašināšana un pilsoņu iekļaušanas sekmēšana ES

Brīvas pārvietošanās atvieglošana un ikdienas dzīves vienkāršošana

ES pilsonības aizsardzība un atbalstīšana

ES pilsoņu aizsardzība Eiropā un ārvalstīs, tostarp krīzes/ārkārtas situācijās

Tiesiskums
un patērētāji

Demokrātija ir atkarīga no pilsoņu līdzdalības. Eiropas iedzīvotāji arvien vairāk izmanto savas vēlēšanu tiesības, ko apliecina 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas.

2. attēls. Balsotāju aktivitāte Eiropas Parlamenta vēlēšanās (2004. g. – 2019. g.)

Avots: Eiropas Parlaments sadarbībā ar Kantar

Lai turpinātu veicināt demokrātisko līdzdalību un iekļautību, Komisija...

- Atjauninās ES noteikumus par mobilu ES pilsoņu balsstiesībām pašvaldību un Eiropas vēlēšanās.
- Ciešāk sadarbosies ar Eiropas vēlēšanu sadarbības tīklu.
- Sniegs atbalstu neatkarīgai vēlēšanu novērošanai.
- Atbalstīs balstiesisko demokrātiju un attīstīs pilsoņu līdzdalību ES likumdošanas procesā.
- Veicinās ES pilsoņu iekļautību ES sabiedrībā.
- Veicinās izpratni par nozīmīgo saikni starp kultūras aktivitātēm, toleranci un demokrātisko līdzdalību.

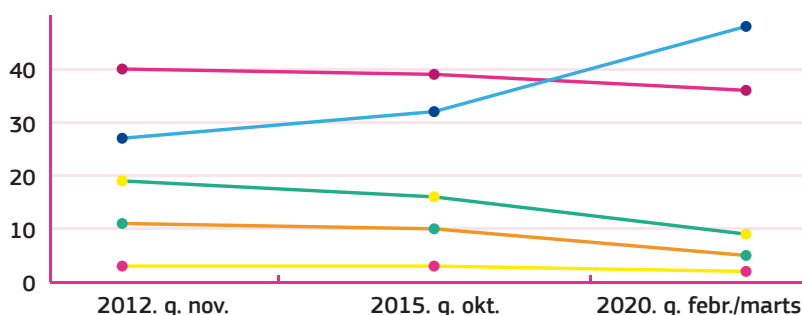
Brīvas pārvietošanās veicināšana un ikdienas dzīves vienkāršošana

Pārvietošanās brīvība, kas ES pilsoņiem sniedz iespēju dzīvot, strādāt vai studēt jebkurā dalībvalstī, ES pilsoņu vidū tiek vērtēta visaugstāk.

3. attēls. ES pilsoņu brīva pārvietošanās ES dod vispārēju ieguvumu (MŪSU VALSTS) ekonomikai (% — ES)

Avots: Flash Eurobarometer 485

Lai veicinātu brīvu pārvietošanos un ikdienas dzīves vienkāršošanu, Komisija...

- Atjauninās ES pamatnostādnes par brīvu pārvietošanos, ņemot vērā pasākumus, kas ieviesti saistībā ar sabiedrības veselības apdraudējumu, kā arī ģimeņu daudzveidību (viendzimuma partneru ģimenes).
- Veicinās pārrobežu e-pārvaldes un e-komercijas risinājumu iekļaušanu jaunizdotajās personas apliecībās.
- Nodrošinās Apvienotajā Karalistē dzīvojošo ES pilsoņu tiesību aizsardzību saskaņā ar Izstāšanās līgumu.
- Atbalstīs braucieni plānošanas sistēmu izveidi, iekļaujot vairākus transporta veidus.

ES pilsonības aizsardzība un veicināšana

ES pilsonība ir mūsu kopējās Eiropas identitātes simbols, kas balstīts uz vienlīdzību, nediskrimināciju un iekļautību. ES pilsonības vērtību un integritātes veicināšana un aizsardzība ir īpaši nozīmīga.

Pēdējos trīsdesmit gados vairāk nekā 10 miljoni cilvēku ir piedalījušies Erasmus+ un tās iepriekšējās programmās, veidojot saikni un vienotu identitāti visā ES.

Lai aizsargātu un veicinātu ES pilsonību, Komisija...

- Turpinās uzraudzīt “zelta pasu” shēmas attiecībā uz ES pilsonību un attiecīgi rīkosies.
- Ierosinās jaunus vienlīdzības un diskriminācijas novēršanas pasākumus.
- Veicinās Eiropas identitātes izjūtu jaunu cilvēku vidū ar programmas Erasmus+, Eiropas Solidaritātes korpusa un Žana Monē programmas starpniecību.
- Turpinās uzraudzīt Covid-19 krīzes laikā ieviesto ierobežojošo pasākumu ietekmi uz ES pilsoņu tiesībām un godīgām demokrātiskām debatēm.

ES pilsoņu aizsardzība krīzes laikā

Covid-19 pandēmija, lai arī atšķirīgā veidā, ir ietekmējusi ikvienu no mums. Pandēmijas laikā atklājās pašreizējā nevienlīdzība mūsu sabiedrībā. Eiropa ir reaģējusi daudzos veidos, iesaistot valstu valdības, nozaru un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

Laikā no 2020. gada februāra līdz maijam dalībvalstis, saņemot Eiropas Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta atbalstu, palīdzēja nokļūt mājās vairāk nekā 600 000 Eiropas pilsoņiem, kurus bija skāruši visā pasaulē ieviestie ceļošanas ierobežojumi.

Lai nodrošinātu ES pilsoņu aizsardzību krīzes laikā, Komisija...

- Turpinās veidot spēcīgu Eiropas veselības savienību un kopā ar dalībvalstīm īsteno ES stratēģiju vakcīnām pret Covid-19.
- Pārskatīs ES noteikumus par konsulāro aizsardzību, lai uzlabotu ES un dalībvalstu spēju aizsargāt un atbalstīt Eiropas pilsoņus ārvalstīs, it īpaši krīzes laikā.